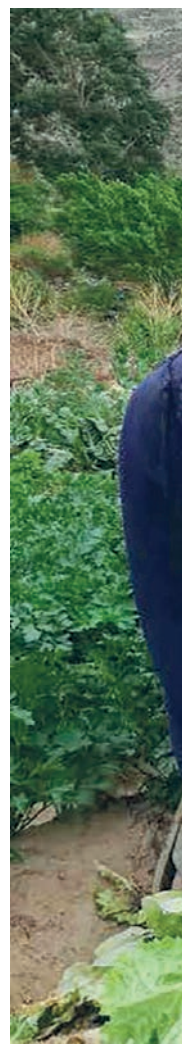

La terra clama pel patiment dels pobres

**Mans Unides centra la campanya
2020 en la crisi climàtica**

Collita d'hortalisses a Potosí (Bolívia).

MOHAMED FUAD AMRANI
 «La mala gestió dels recursos naturals dins d'aquest sistema consumista és el que genera bosses d'exclusió i de pobresa»

El papa Francesc ens ha regalat l'encíclica *Laudato Si* i l'exhortació postsinodal *Querida Amazonia*, en les quals ens convida a una conversió ecològica. Un canvi de vida que ens torni a la comunió amb la creació i la cura de la casa comuna i dels que hi habitem, la família humana.

Amb aquesta intenció, la campanya de Mans Unides per a aquest any 2020 posa l'èmfasi en aquest missatge: «Qui més pateix el maltractament al planeta no ets tu.» I ens recorda que les conseqüències d'atemptar contra el planeta afecten de ple les vides d'homes i dones: 821 milions castigats per la fam; més de 1.000 milions de pobres; migracions pel canvi climàtic; aigua i terra contaminades...

Com diu Mans Unides, «la pobresa i la fragilitat del planeta són dues cares d'una mateixa moneda que bé podríem anomenar "insolidaritat"». Per això, a més de denunciar i sensibilitzar sobre aquests aspectes, l'entitat dona suport a projectes que ajuden les comunitats a adaptar-se als canvis mediambientals i climàtics, i promou iniciatives que tenen com a objectiu ajudar les persones que es veuen obli-

gades a migrar, que deixen enrere la seva vida com a conseqüència del canvi climàtic.

Un any més, Mans Unides ens acosta la tasca que desenvolupen les seves contraparts a través d'alguns testimonis que han visitat les redaccions de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. Gràcies a Mans Unides Barcelona coneixem Mohamed Fuad Amrani, director de l'Associació Teatuní d'Iniciatives SocioLaborals (ATIL), i Juan Carlos Cabrera, mercedari que treballa a Moçambic. I des de Mans Unides Terrassa ens arriba el testimoni de Mario Torres, director general de la fundació Acció Cultural Loyola (ACLO), de Bolívia.

«Amb Mans Unides hem desenvolupat diferents iniciatives orientades a reduir i prevenir l'abandonament escolar, i en els últims anys ens hem centrat més en temes que tenien a veure amb la reducció de les taxes de violència a les zones amb índexs més alts d'exclusió i algunes línies molt concretes que tenen a veure amb les diferents formes de radicalització dels nostres joves», ens explica Mohamed Fuad Amrani.

ATIL entén la radicalització en un sentit molt ampli, «qualsevol actitud radical que té components de violència. Els joves entren en processos de radicalització que, en la seva última etapa, els pot conduir a integrar-se en bandes juvenils, de delinqüència organitzada o semiorganitzada, en grups ultrs vinculats a certs esports o, en un percentatge minoritari, en grups extremistes religiosos».

Aquestes formes de violència i de radicalització «sorgeixen en zones periurbanes, on s'acumula població que prové de l'èxode rural», reflexiona Amrani, «i fonamentalment es deu a causes mediambientals. La gent que viu en zones rurals ja no pot subsistir amb l'agricultura, hi ha escassetat d'aigua, sequera... la mala gestió dels recursos naturals dins d'aquest sistema consumista és el que genera moltes vegades aquestes bosses d'exclusió i de pobresa».

La tasca d'ATIL es pot entendre com una assistència tècnica al Ministeri d'Educació marroquí, comenta el director: «Els oferim un model d'intervenció socioeducatiu que passi a ser després política pública. Amb el suport de Mans Unides estem desenvolupant aquest model, produint tot tipus d'eines metodològiques per a professors, mitjans d'avaluació, for-

mació de professorat... es tracta d'extreure bones pràctiques perquè puguin servir de referència al ministeri per construir la seva estratègia de prevenció de tot tipus de violència en l'àmbit escolar i socioeducatiu.»

Mohamed Fuad Amrani reconeix que la situació financera al Marroc ha millorat, però «s'ha fet a costa d'un model neoliberal que ha creat moltes desigualtats socials. Per això cal insistir molt més en la governança democràtica i intentar un repartiment més just i equitatiu de la riquesa que es genera i, d'alguna manera, des del sistema educatiu, formar els joves en una cultura democràtica i de drets per a tothom».

Comunitats rurals

Des de fa deu anys, el mercedari Juan Carlos Cabrera té la seva missió a Moçambic, on atén parròquia, cases de formació i projectes socials diversos, entre ells una feina amb nens de barris marginals i en situació de pobresa extrema.

Aquest missioner ens dibuixa el panorama del seu dia a dia: «La nostra parròquia la formen 13 comunitats, 11 d'elles estan a l'àrea rural. Les distàncies no són gaire grans, però hem de recórrer entre 30 i 50 quilòmetres per arribar a aquests llocs d'evangelització. Aquestes comunitats són com parròquies on hi ha els sagraments, els ministeris, les catequesis... i els problemes socials.»

Gràcies a Mans Unides s'han pogut tirar endavant diversos projectes. «En una zona on no hi havia aigua», comenta Cabrera, «hem perforat un pou que abasteix 180 famílies; un altre projecte és un menjador per alimentar nens que van a l'escola i que no menjaven; ara Mans Unides ens està donant suport en un centre que volem obrir per a nens del carrer: un centre més gran i amb més professionals».

Aquest missioner agraeix especialment la sensibilitat del papa Francesc en relació amb la natura: «L'encíclica *Laudato Si* em proporciona alegria, perquè hi ha una unió, tot està connectat. La crisi del medi ambient té unes conseqüències socials. Hem de fer-hi alguna cosa. Aquest deteriorament

Els mercedaris proveeixen de menjar els més petits a Moçambic.

mediambiental està caminant molt de pressa i des de tots els nivells hem d'intentar veure quina solució hi donem.»

En la línia de la campanya de Mans Unides, Juan Carlos Cabrera sosté que «els països en via de desenvolupament són els menys culpables. Els pobres són els que tenen menys eines per sortir d'aquests problemes del deteriorament del medi ambient i són els que més pateixen».

Camperols i indígenes

La fundació ACLO, una obra de la Companyia de Jesús, compta amb el suport de Mans Unides per a projectes de desenvolupament rural que tenen a veure amb les bases productives (reg, terrasses, carpes solars...). L'objectiu és enfortir les capacitats productives d'agricultors camperols, indígenes i pobla-

JUAN CARLOS CABRERA
«Els pobres són els que tenen menys eines per sortir d'aquests problemes del deteriorament del medi ambient i són els que més pateixen»

ció urbana popular, promoure els seus drets i aconseguir la seguretat alimentària. En aquests moments, l'èmfasi s'ha posat en les dones, que són les que estan més discriminades i marginades en els seus drets, i en els joves.

En l'última dècada, la inseguretat alimentària s'ha vist agreujada pel canvi climàtic que provoca que les produccions no siguin tan segures i que els joves marxïn a la ciutat.

En els projectes, indica el director d'ACLO, Mario Torres, «una part molt important és la formació i la capacitat tècnica. Formem les persones de la comunitat (designades per la mateixa comunitat) perquè elles siguin les que capacitin els altres companys».

A més de la formació i la seguretat alimentària, ACLO també disposa d'una xarxa d'emissores de ràdio, anomenada «comunicació per a la vida». «Tenim una programació en tres idiomes: quítxua, guaraní i castellà», apunta el director de la fundació, «des del 1982 hem for-

mat comunicadors populars. Són la veu de la comunitat, dels camperols. És una ràdio oberta».

En aquests moments, ACLO atén unes 4.500 famílies, «estem parlant de prop de 450 comunitats on es parla quítxua, guaraní. Els camperols i indígenes tenen una altra visió del món, estan molt units a la natura, ells són part de la natura!», assenyala Torres.

Per això, el canvi climàtic els afecta d'una manera molt directa: «Les èpoques de sequera, les inundacions, la pluja en excés... provoquen que es vagi trencant aquesta relació tan forta amb la natura, per l'efecte de la migració a la ciutat.»

Els pobles indígenes i camperols no poden respondre a la crisi ambiental perquè no tenen la tecnologia ni els recursos per fer-ho. Amb tot, s'admira Mario Torres, «els pobles es mobilitzen i protesten perquè estan contaminant els seus territoris. Tenen la valentia de defensar el que és seu, i per això tenen problemes amb el govern».

Projecte d'un Centre per a la Formació Integral de Dones a la Comuna Rural de Beni Said.